

JUDr. Milan Müller, Ph.D., LL.M.

Katedra mezinárodního práva
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická

Oponentský posudek o diplomové práci
paní Barbory Bugové
„Právní úprava podnikání cizinců na území České republiky“

Za předmět diplomové práce si její autorka vybrala určitě zajímavou oblast mezinárodního práva soukromého, s níž se často setkáváme obzvláště při řešení vstupu zahraničních podnikatelských subjektů na český trh, kdy na český trh nejčastěji vstupují tyto podnikatelské subjekty prostřednictvím různých mateřských právnických osob - společností anebo v případě řemeslných profesí jako samostatně výdělečně činné osoby. Tento vstup na český trh potřebuje pochopitelně dostatečnou právní základnu, která je dána vnitrostátními předpisy, mezinárodními smlouvami a pro občany EU především předpisy práva Evropské unie. S ohledem na výše zvolenou problematiku si diplomová práce tak obzvláště klade za cíl srozumitelně a jednoznačně definovat některé pojmy související s podnikáním cizinců na území České republiky, a to především pojem "cizince", který prochází celou diplomovou prací, a dále stanovit jednotlivé formy podnikání cizinců na území České republiky, včetně uvedení nezbytných podmínek pro ně.

O zvoleném tématu této diplomové práce a jeho přínosu jako celku tak zcela jistě není nutné dlouho hovořit, neboť narůstající globalizace, snaha podnikatelských subjektů o uplatnění na nových trzích a s tím související stále se zvyšující počet smluvních vztahů mezi společnostmi z různých smluvních států na jedné straně a zavádění ochrannářských opatření a příprava Brexitu a případných dalších vystoupení z EU na druhé straně tomu dává za pravdu. Současně však tento trend s sebou přináší i požadavek na dostatečnou právní jistotu podnikatelských subjektů, kterou je nutné zakotvit v příslušných právních předpisech.

Struktura předložené diplomové práce, jak byla předložena její autorkou a jak je uvedena a popsána hned v jejím úvodu, je přehledná, logická a i na čtenáře - neprávnicka by zcela určitě působila srozumitelně a umožnila by mu se snadno zorientovat v předmětném tématu. Celkově tak představuje předkládaná diplomová práce pro jejího čtenáře systematický přehled o jednotlivých zkoumaných tématech souvisejících s podnikáním cizinců na území České republiky.

Předložená diplomová práce je rozdělena celkem do šesti částí, přičemž její autorka považuje za stěžejní čtyři centrální části, které, jak sama v úvodu této diplomové práce říká, jsou jejím, cituji, ohniskem. Autorka diplomové práce v tomto případě rovněž neopomíjí uvést čtenáře této diplomové práce do jejího stručného představení v samém úvodu a rovněž veškeré získané poznatky shrnout v jejím závěru, což doplňuje i krátkým resumé v německém jazyce.

Autorka diplomové práce tedy spatřuje její jádro:

1. v definování základních pojmů, za které považuje pojem „cizinec“, „cizinecké právo“, „občan EU“, „jednotný vnitřní trh EU“ a „podnikání“, o čemž pojednává v první základní části diplomové práce označené „DEFINICE ZÁKLADNÍCH POJMŮ“,
2. dále v druhé základní části diplomové práce označené „ZÁSADA ROVNOSTI“, která pojednává o zásadě rovnosti a její úpravy v právu EU, v Listině základních práva a svobod, v zákoně o mezinárodním právu soukromém a v živnostenském zákoně,
3. dále v třetí základní části diplomové práce označené „PODMÍNKY PODNIKÁNÍ“, kde se snaží podrobně popsat odlišnosti, které existují při stanovení podmínek pro občany EU a jejich rodinné příslušníky, pro občany třetích států v závislosti na existenci či neexistenci případných bilaterálních bezvízových mezinárodních úmluv/dohod, kde rozeznává celkem jejich tři typy (k tomu blíže na straně 37 této diplomové práce), a konečně
4. ve čtvrté základní části diplomové práce označené „FORMY PODNIKÁNÍ“, kde její autorka popisuje různé možnosti přístupu na český trh, ať již formou založení nové právnické osoby nebo vstupu do již založené právnické osoby či např. přemístěním sídla zahraniční osoby do České republiky, přestože správně nezapomíná jinak připomenout, že český právní řád vychází ze zásady inkorporační a nikoliv ze zásady sídla.

Společně s výše uvedeným správně pojatým členěním obsahuje diplomová práce v jejím úvodu rovněž prohlášení její autorky, že ji vypracovala samostatně a že všechny použité zdroje/prameny a literatura byly řádně uvedeny. Jak již bylo naznačeno výše, autorka diplomové práce v jejím úvodu připojila podrobný a přehledný obsah, který umožní rychlou orientaci v jejím textu, a také připojila seznam použitých zkratk, k němuž je však možné po přečtení diplomové práce uvést, že není vhodně zpracovaný, když dochází k duplicitním definicím jednotlivých zkratk přímo v textu diplomové práce (srov. např. přímo v úvodu diplomové práce v kapitole 1.1.1. opětovné definování zákona o mezinárodním právu soukromém anebo zákona o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, ačkoliv zkratky těchto zákonů jsou součástí „Seznamu použitých zkratk“). Kromě toho je v souvislosti s použitými zkratkami nutno uvést, že, ačkoliv jsou mnohdy definice zkratk uvedeny duplicitně v „Seznamu použitých zkratk“ a i ve vlastním textu diplomové práce, v

poznámkovém aparátu diplomové práce jsou zkratky opět vypisovány (srov. např. poznámky pod čarou č. 2, č. 6, č. 7, č. 8 a č. 9 - odkaz na zákon o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, kapitolu 1.1.2 diplomové práce a poznámku pod čarou č. 65 - zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), kapitolu 1.1.3 diplomové práce a poznámku pod čarou č. 68 - občanský zákoník atd.), což určitým způsobem snižuje celkovou kvalitu předložené diplomové práce a nepůsobí na jejího čtenáře, že konečným úpravám/korekcím diplomové práce byla věnována dostatečná pečlivost.

Autorka diplomové práce dále neopomněla připojit na její závěr i seznam pramenů, s nimiž pracovala a které využila při sepsání předložené diplomové práce, a to v rozsahu tuzemské odborné literatury, tuzemských odborných článků, tuzemských použitých internetových zdrojů i tuzemských použitých právních předpisů. Je však škoda, že při zkoumání dané problematiky autorka diplomové práce nevyužila rovněž existující judikaturu a zahraniční prameny, které by určitě přispěly k upřesnění náhledu na právní řešení podnikání cizinců v České republice z jiného pohledu obzvláště, když lze s ohledem na jazyk sepsání závěrečného resumé předpokládat, že autorka diplomové práce ovládá německý jazyk, tzn. jazyk našeho nejbližšího největšího "západního" obchodního partnera.

Na druhé straně bych chtěl vyzdvihnout, že autorka diplomové práce v celém jejím textu využívá poměrně rozsáhlý poznámkový aparát.

Formální i věcné stránky diplomové práce považuji bez ohledu na výše i níže uvedené výhrady ještě za splněné, i když není možné přehlédnout ještě např. následující nedostatky:

- a) poslední odstavec kapitoly 1.1.1.1 Státní občanství na straně jedenácté diplomové práce, kde se uvádí: "... nabyde takto opět v souladu s Evropskou úmlouvou o státním občanství a Úmluvou ...",
- b) první odstavec kapitoly 1.1.1.3 Neurčitá státní příslušnost na straně čtrnácté diplomové práce, kde se odkazuje na nikoliv blíže specifikovaný zákon: "**Zákon** pamatuje i na apartydy či osoby, jejichž občanství ...", aniž by bylo jednoznačné, o jaký zákon se má jednat,
- c) druhý odstavec kapitoly 1.1.1.3 Neurčitá státní příslušnost na straně čtrnácté diplomové práce, kde se zmiňuje o ustanovení § 28, aniž by bylo zřejmé, jakého právního předpisu: "... Ustanovení § 28 však nezapomíná ani na žadatele o mezinárodní ochranu, azylanty, poživatele ...",

a mohu konstatovat, že tato diplomové práce zahrnuje veškeré pro ni předepsané náležitosti.

V této souvislosti bych rád dále uvedl, že způsob zpracování diplomové práce její autorkou prokazuje přijatelnou znalost odborné literatury, a proto lze ještě dospět k závěru, že autorka této diplomové práce věnovala jejímu sepsání uspokojující úsilí, včetně neopomenutí obvyklých metod jejího zpracování, obzvláště svého vlastního bádání.

Pro úspěšnou obhajobu diplomové práce je však nutné, aby se autorka diplomové práce vyjádřila k tomu, **proč** nabyla dojmu, jak uvádí v závěru diplomové práce, že **přemístění sídla zahraniční osoby do České republiky je, co do jeho náročnosti, nejjednodušší a nejpraktičtější způsob podnikání na území České republiky a nejsou s ním spojeny časově nákladné procesy**, když zde také existuje např. možnost podnikání na území České republiky na základě evropské jednotné bankovní licence, tzv. EU passport.

Dále by se měla autorka diplomové práce zamyslet během obhajoby její diplomové práce:

- a) nad **aspekty poskytnutí licence, franšizingu, know-how atd. v souvislosti s různými formami podnikání na území České republiky**,
- b) co rozumím pod pojmem **“joint-venture”** a jaká je **jeho právní úprava**,
- c) **co je předmětem úpravy evropské jednotné bankovní licence a zda jí jsou známy ještě některé další obdobné typy passportů**.

Hodnocení předmětné diplomové práce jako celku i přes některé kritické připomínky uvedené výše tedy vyznívá nakonec ještě příznivě, neboť se jedná o další zajímavý pokus shrnutí forem podnikání cizinců na území České republiky. Na obhajobu této diplomové práce lze dále jednoznačně uvést, že z ní vyplývá, že byla vypracována na základě zkoumání zvolené problematiky, studia a rozboru příslušných právních pramenů.

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti

d o p o r u č u j i ,

aby autorce bylo ještě umožněno tuto diplomovou práci nazvanou „Právní úprava podnikání cizinců na území České republiky“ ústně obhájit.

V Praze dne 18. dubna 2018

JUDr. Milan Müller, Ph.D., LL.M.